
Pancreastransplantasjon ved diabetes type 1 og nyresvikt

DOKTORAVHANDLINGER

JØRN PETTER HANTO LINDAHL

jpettlin@gmail.com

For pasienter med diabetes type 1 og nyresvikt kan transplantasjon av pancreas i tillegg til nyretransplantasjon gi bedre overlevelse og beskyttelse mot diabetiske senkomplikasjoner i den transplanterte nyren.

Foto: Kristin Ellefsen

Ved diabetes type 1 og nyresvikt har nyre fra levende giver vært førstevalget. Pasienter med nyresvikt har høyere risiko for kardiovaskulær sykелighet og død enn populasjonen for øvrig. Pasienter med diabetes i tillegg har ytterligere økt kardiovaskulær risiko.

En vellykket pancreastransplantasjon vil gjenopprette normalt blodsukker. Vi undersøkte derfor om transplantasjon av pancreas i tillegg til nyre ved diabetes type 1 og nyresvikt kunne bedre pasientoverlevelsen sammenlignet med transplantasjon med kun nyre fra levende giver. Vi ønsket også å se om dobbel transplantasjon (nyre og pancreas) ville kunne redusere kardiovaskulær død og beskytte den transplanterte nyren mot diabetiske senkomplikasjoner.

Vi brukte data fra Norsk Nefrologiregister. Resultatene viste at pasienter som ble nyre- og pancreastransplantert fra 1983 og senere hadde 30 % relativ risikoreduksjon for død av alle årsaker sammenlignet med pasienter som kun mottok nyre fra levende giver.

Videre hadde gruppen med dobbel transplantasjon 37 % relativ risikoreduksjon for kardiovaskulær død.

I en undergruppe som hadde fungerende transplantater i minst syv år etter transplantasjon, tok man biopsi fra nyretransplantatet og estimerte endring i GFR mediant ti år etter transplantasjonen. Pasientene som var transplantert med både nyre og pancreas hadde bedre bevart struktur og funksjon i den transplanterte nyren sammenlignet med dem som kun var transplantert med nyre fra levende giver.

Funnene indikerer at flere pasienter med diabetes type 1 og nyresvikt bør vurderes for transplantasjon av pancreas i tillegg til nyretransplantasjon.

Disputas

Jørn Petter Hanto Lindahl disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 31.3.2017. Tittelen på avhandlingen er *Pancreas and kidney transplantation in patients with type 1 diabetes and end-stage renal disease: long-term outcomes*.

Publisert: 8. januar 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.1007

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. juli 2026.